

Til

**Kulturudvalget
og
Uddannelses- og Forskningsudvalget**

Rigsarkivet er blevet pålagt besparelser på mange millioner de kommende år, og det foreslås bl.a. at afskaffe de såkaldte fjernlån af arkivalier mellem landsdelene. Forslaget indgår i et sparekatalog, og der vil blive truffet beslutning om det inden for nogle uger.

Meget historisk materiale ligger i dag tilgængeligt på internettet. Ikke bare kirkebøger og folketællinger, men masser af andre arkivalier er affotograferet eller skannet. Men forskere, studerende, slægtsforskere eller andre historieinteresserede har ofte brug for arkivalier, som kun kan ses på en af Rigsarkivets læsesale.

Arkivalierne i Danmark opbevares i København, Viborg, Aabenraa og Odense. I dag fungerer det sådan, at man kan bestille arkivalier fra f.eks. København og læse dem på læsesalen i Odense. Eller forskere på Sjælland kan få arkivalier fra Viborg til læsesalen i København. Det kaldes fjernlån og er baseret på en ugentlig transportdag.

Hvis denne service nedlægges, vil det betyde, at mange historieforskere og studerende på universiteterne sammen med alle andre historieinteresserede skal til at rejse mellem landsdelene for at se arkivalierne. Ofte vil læsningen af dokumenter i en sag føre til kendskab til andre arkivalier, som så må opøges.

Hvis Rigsarkivet sparer ved at afskaffe fjernlånet, vil det medføre formentlig større udgifter for de professionelle forskeres institutioner, når de skal rejse rundt i landet for at studere arkivalier. Og måske bliver det i fremtiden kun forskere fra København, der vil og kan arbejde med centralforvaltningens store arkiver. Man kan frygte, at de enkelte forskere vil fravælge undersøgelser, der indebærer behov for intensivt arbejde med arkivalier, der ikke fysisk befinder sig i nærheden.

Den virkelig store brugergruppe på landets læsesale er slægtsforskere, og de har ofte brug for at se på gamle dokumenter og protokoller, der ligger på et arkiv i en anden landsdel. Vi har jo næsten alle sammen rødder og aner rundt om i hele landet. Mange slægtsforskere ser ikke bare på deres egen stamtavle, men bidrager til både danmarkshistorie og lokalhistorie.

For professionelle forskere vil nedlæggelse af fjernlån være til stor ulempe, men for slægtsforskere og lokalhistorikere kan dyre rejser mellem landsdelene sætte en stopper for spændende projekter

Rigsarkivet hører under Kulturministeriet. Rigsarkivet indsamler og opbevarer arkivalier, men selvfølgelig med den fornemme opgave at gøre dem tilgængelige. Det sker i disse år gennem digitalisering, så mange arkivalier kommer på internettet. Men Rigsarkivet har også en forpligtelse og målsætning, der lyder således: "tilgængeliggørelse af fysiske samlinger". Vi skal have mulighed for på læsesalene at se og læse alt det, der ikke kommer på internettet - og det er mange væsentlige dokumenter mm.

Klaus Guldager, næstformand i slægtsforskerforeningen DIS-Odense
Hjortebjergvej 51
Odense M
29 82 90 61